

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

**A GYERMEKEK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT ÉS
JOGEGYENLŐSÉGÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT
EGYÜTTES ÜLÉSE**

Ikt. szám: VII-EJMCS/5/2 (2025)
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

**EMLÉKEZTETŐ
2025. JÚNIUS 12.**

Helyszín: 1051 Budapest, Báthory u. 10. földszinti konferenciaterem

Időpont: 2025. június 12. 13.00 óra

Tárgy: a Gyermek Jogiért Felelős Tematikus Munkacsoport és a Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport együttes ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr köszöntötte a résztvevőket. Jelezte, hogy dr. Répássy Róbert államtitkár parlamenti elfoglaltságára figyelemmel kicsit késve fog érkezni. A kiküldött napirendi pontokat a résztvevők elfogadták, ahhoz kiegészítést nem fűztek.

1. napirend: *A gyermekáldozatok helyzete az áldozatsegítésben*

Előadó: Bíróné Szunai Orsolya koordinátor, Igazságügyi Minisztérium

Áldozat az, aki Magyarország területén bűncselekmény, illetve tulajdon elleni szabálysértés sértettjévé vált, vagy aki a bűncselekmény közvetlen következményeként sérelmet (testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, illetve vagyoni kárt) szenvedett el.

A legveszélyeztetettebb csoportok az áldozattá válás szempontjából a nők, a gyermekek, a fogyatékkal élő személyek, az idősek, a menekültek és a szenvedélybetegek.

A jogszabályi háttér a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény képezi.

Az állam az Áldozatsegítő Vonal, az Áldozatsegítő Központ és az Áldozatsegítő Szolgálat által biztosítja az áldozat számára elérhető segítségnyújtási formákat. Az adott esetben nyújtandó szolgáltatás típusát a bűncselekmény jellege, a bűncselekménynek az áldozatra gyakorolt hatása és az áldozat személyes körülményei határozzák meg. Az áldozatsegítő eljárások illeték- és díjmentesek.

A munkatársak 20 városban már személyesen is várják és segítik azokat, akik bűncselekmény áldozatává váltak.

Az áldozatsegítő központok az alábbi feladatokat látják el: jogi segítségnyújtás, érzelmi segítségnyújtás, tájékoztatás, pszichológusi segítség, jelzőrendszeri tagság, társadalmassítás, áldozatkutatás, új kapcsolatok keresése, partnerségek kialakítása.

Az Igazságügyi Minisztérium 2011-ben hozta létre a nap 24 órájában ingyenesen hívható Áldozatsegítő Vonalat (+36 80 225 225). A Vonal elsődleges feladata, hogy biztosítsa a folyamatos elérhetőséget, hogy az áldozatok bármely időben az egyedi élethelyzetüknek megfelelően tájékoztatást, tanácsadást kaphassanak a zöld számon.

Az áldozatok központba jutásának két típusa van:

1. amikor az áldozat keresi fel az áldozatsegítő központot, ezt opt-in-nek nevezzük;
2. amikor az áldozatsegítők keresik fel az áldozatokat, ezt opt out-nak nevezzük.

Általában mindkét esetben a rendőrség nyújt információkat mind az áldozatok, mind pedig az áldozatsegítő szolgálatok számára.

Az opt-out ügyek útja -az áldozat közvetlen elérése:

1. rendőrségi feljelentés
2. az áldozat, illetve a törvényes képviselő nem tiltja meg az adatok továbbítását
3. az adat az ÁSK-ba kerül
4. kapcsolatfelvétel az áldozattal
5. áldozatsegítő szolgáltatások nyújtása
6. együttműködő partnerek bevonása
7. komplex áldozatsegítés megvalósulása

A leginkább előforduló, gyermekeket érintő bűncselekmény típusok, melyekkel az áldozatsegítő központokban találkozunk: zaklatás; kiskorú veszélyeztetése, szemérem elleni erőszak és szexuális visszaélések, gyermekpornográfia, emberkereskedelem és gyermekprostitúció, iskolai bullying.

A bullying kapcsán sajnos nagy a látencia. Az ilyen esetekben a krízisfeldolgozásban is tud segíteni az áldozatsegítő központ akár a gyermekeknek, akár a szülőknek, akár a pedagógusoknak.

Az igazságszolgáltatás, a gyámhatóság és egyéb hatóság eljárásaiban gyakran érintettek a gyermekek akár közvetve, akár közvetlenül. Ez a tapasztalat kihatással lesz a további életükre, főként a szülői felügyeleti jog iránti per eredményeként, de egy büntető ügy esetében is. Itt fontos kiemelni, hogy a gyermeket számukra elegendő és megfelelő módon tájékoztassak a szakemberek arról, hogy mi történik vele az eljárásban, cselekedeteinek milyen következményei lehetnek. Nélkülözhetetlen, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, melyet a kérdező szakembernek kell biztosítani azáltal, hogy többször megerősíti a gyermekben azt, hogy az eljárásban a hatóság számára fontos az ő élete.

A gyermek tájékoztatása, az első beszélgetés a büntetőüggyel kapcsolatban történhet a közoktatási intézményben, egészségügyi intézményben, rendőrségen, gyámhatóság előtt, bíróságon, áldozatsegítő központokban.

A gyermekek érdekérvényesítése törvényes képviselője útján történik, ennek formái:

-Tájékoztatás, mely feltétel nélkül bárkinek nyújtható. A tájékoztatáshoz nem kell feljelentést tenni, nem kell a büntetőeljárásról szóló igazolást beszerezni a rendőrségtől vagy más hatóságtól.

-Érzelmi segítség. Nem csak pszichológusi segítség, hanem az is, amikor az áldozatsegítő szolgálat munkatársa ventilációs lehetőséget biztosít az áldozat számára, felzaklatott állapotát sikerül megnyugtattatnia.

-Egyéb segítség, például más szervek formanyomtatványainak internetről való letöltése, a kitöltésben való segédkezés, időpontegyeztetés az áldozat részére.

A jogi tanácsadás a gyermek számára a törvényes képviselő útján történhet, ez kiterjedhet feljelentésre vagy rendőrségi panaszra, ideiglenes megelőző távoltartási kérelem megírására, a kormányhivatal jogi segítségnyújtásának igénybevételével kapcsolatos tájékoztatás nyújtására.

A pszichológusi segítségnyújtás a gyermek áldozatok számára kiemelten a bűncselekmény okozta krízis feldolgozására nyújtandó és 8-12 alkalmat ölel fel. Lehetőség van csoportok indítására is kortársak részére, azonos bűncselekmények áldozatai részére (iskolai abúzus, szexuális abúzus).

A gyermekekkel való közös munka során az Áldozatsegítő Központok szívesen használják például a Dr. Polcz Alaine által kifejlesztett Világjáték eszközt, valamint a Győri Ildikó pszichológus által megalkotott indulatvulkánt és hangulathőmérőt, valamint egyéb játékos eszközöket (például Dixit és más ismert játékok).

Az áldozatsegítő központok a jelzőrendszer tagjai, amennyiben tudomásukra jut bármilyen gyermeket érintő bűncselekmény, azonnal jelzik a gyermekjóléti szolgálatnak.

A gyakorlatban sajnálatos módon előfordul, hogy egyes szervek kötelezővé teszik ügyfeleik számára az áldozatsegítő központ pszichológusa előtti megjelenést. Ezzel az ügyfél nem válik motiválttá, sokkal előnyösebb, ha az érintett önszántából veszi igénybe az áldozatsegítő szolgáltatásokat.

A vansegitseg.hu oldalon az ország összes áldozatsegítő központjának és pontjának az elérhetősége megtalálható. Hétköznapi történetek címen podcastek érhetők el a YouTube-on, amelyben ismert színészek játsszák el a bűncselekményeket és szakemberek dolgozzák azokat fel.

Dr. Répássy Róbert államtitkár úr is köszöntötte a résztvevőket és tájékoztatta őket arról, hogy 2025. év végéig minden vármegyében lesz áldozatsegítő központ vagy áldozatsegítő pont.

2. napirend: A kapcsolati erőszak gyermekkel menekülő áldozatainak fokozottabb védelmét elősegítő új intézkedések

Előadó: Táncsics Zita osztályvezető, Kulturális és Innovációs Minisztérium

Két törvényi változásról szeretné tájékoztatni a jelenlévőket, amelyek azt a cél szolgálják, hogy az ellátórendszerbe (kapcsolati erőszak áldozatait segítő ellátórendszer) bekerülő áldozatok nagyobb védelmet kapjanak. A látenciakutatásokból lehet tudni, hogy sokkal magasabb az elkövetett bűncselekmények száma, mint amennyit bejelentenek, a bejelentések egyik legerősebb ellenősztönzője, ha az áldozat ismeri az elkövetőt. A látencia nagyon gyakori a kapcsolati erőszak esetében, ahol az áldozat nemcsak ismeri az elkövetőt, szoros kapcsolatban is áll(t) vele. A bántalmazó feljelentés miatti megtorlásától való félelem mellett a gyermekek

családból való kiemelésétől való félelem is. komoly visszatartó erő a feljelentések megtétele kapcsán.

A bántalmazó a krízisközpontokba, titkos menedékházakba került gyerekeket nagyon gyakran - a velük való kapcsolattartás jogára hivatkozva - eszközként használja a bántalmazott további abuzálására, ami súlyosan traumatizálja a gyermekeket. A jogszabályváltozások e problémára reagálnak.

Két törvényben történt változás. Az egyik a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény módosítása volt. A megelőző távoltartást eddig vagy az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő rendőrség, vagy az áldozat (és hozzátartozója) kezdeményezhette. A változás révén a legfeljebb 60 napra elrendelhető megelőző távoltartást 2025. július 1-jétől a krízisközpont és a titkos menedékház is kezdeményezheti, a bíróságnak pedig 3 munkanapja van dönten. Az adatokat zártan kell kezelni és a döntéshozatalnak nem lehet akadálya, hogy a bántalmazó vagy a bántalmazott személyesen nem jelenik meg a bíróság előtt. A megelőző távoltartás ideje alatt a bántalmazó nem lehet fizikailag közel a bántalmazotthoz és sem közvetlenül sem közvetett módon nem keresheti vele a kapcsolatot.

A másik módosított jogszabály a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény. Az ellátórendszerbe kerülő felnőttek 95-98 %-a gyermekkel együtt érkezik. Amennyiben krízisközpontba vagy titkos menedékházba kerül egy gyermek, ő súlyosan veszélyeztetettnak minősül. A krízisközpont vagy a titkos menedékház pedig jelzést küld a gyámhatóság felé. A bántalmazó és a gyermekjóléti szolgálat értesül arról, hogy a gyermek ellátásban van. Ilyenkor azt vizsgálja a hatóság, hogy a gyermeknek érdeke-e a kapcsolattartás. Ha az érdek fennáll, akkor rendelkezik a gyámhatóság a kapcsolattartás módjáról és gyakoriságáról. Az alapvető cél az, hogy ha lesz is kapcsolattartás, az szabályozott keretek között – kizárólag online, felügyelt formában – valósuljon meg.

3. ***napirend: A kiskorúak védelmének továbbfejlesztése a digitális térben***

Előadó: Horváth Bálint kabinetfőnök, Gazdasági Versenyhivatal

dr. Szalatkay Judit, vizsgáló, Gazdasági Versenyhivatal

A Gazdasági Versenyhivatal autonóm államigazgatási szerv, amelynek fő feladata a tisztességes piaci verseny feletti őrködés, valamint bizonyos fogyasztóvédelmi feladatok ellátása. A Hivatal három tevékenységi kört lát el: a versenyfelügyelet (digitális térben is), a kartellek elleni küzdelem és a versenykultúra fejlesztése.

A Hivatal azonosította a sérülékeny társadalmi csoportokat, például a gyermekeket, akik egyre korábbi életkorban válnak fogyasztóvá. A gyermekek kevésbé ismerik fel a manipulációt a reklámokban. A digitális térben fiatal korban és kontrollálatlanul érik őket kereskedelmi hatások. A szülőknek sajnos gyakran nincs elég információjuk, hogy adott helyzetekben mi lenne a megfelelő magatartás.

A Gondolja végig higgadtan kampánysorozatban influenszer marketing útmutató is készült, továbbá rendelkezésre áll szülőknek szóló anyag a videojátékok és mobiljátékok veszélyeiről. Ezek és a kapcsolódó anyagok a Fogyasztóknak szóló menüpont alatt érhetők el a Hivatal honlapján (<https://www.gvh.hu>).

2023-ban a Pénziránytűtől kapott a Gazdasági Versenyhivatal felkérést egy oktatóanyag készítésére. A *Legyél te az okosabb!* a Gazdasági Versenyhivatal digitális tudatossági programja, melynek célcsoportja az 5-8. osztályos korosztály. 2024-ben jelent meg a nyilvános felhívás, melynek keretében az iskolák igényelhetik 1x45, illetve 2x45 perces tanóra keretében az edukációt. Eddig 72 iskolába jutottak el a Hivatal kollégái. A gyermekek képernyőideje napi 4,3 óra a Nemzeti Média -és Hírközlési Hatóság 2023. évi felmérése alapján. A gyermekek az alapvető adatvédelmi beállításokat nem végzik el. Nem tudnak különbséget tenni az interneten látottak és a valóság között. A 13 éven felüli korosztály már bankkártyával is rendelkezik. A tanórák célja az adatvédelmi és fogyasztóvédelmi tudatosság növelése, a reklámokkal szembeni kritikus hozzáállás, az online platformok működési logikájának megismertetése.

2024 szeptemberében a Gazdasági Versenyhivatal együttműködési megállapodást kötött a Tanítsunk Magyarorszáért Alapítvánnyal a hátrányos helyzetű gyermekek online edukációjának elősegítésére.

4. napirend: Az örökbefogadás hatékonysága érdekében az elmúlt időszakban megtett intézkedések és az örökbefogadás terén elért eredmények

Előadó: Mezei Ágnes főosztályvezető, Kulturális és Innovációs Minisztérium

A gyerekeknek az idő múlásával sajnos csökkennek az esélyei, hogy örökbe fogadják. Ezt felismerve módosult 2024-ben a Polgári Törvénykönyv akként, hogy a kórházban hagyott csecsemők hat hét leteltét követően örökbefogadhatóvá váljanak. 2024.07.01. óta 114 kórházban hagyott gyermeknek állapították meg a hatóságok az örökbefogadhatóságát. 2025 januárjában a jogszabályok további pontosítása is megtörtént, ennek eredményeképpen a 114 gyermekből 2025 április végéig 56 gyermek örökbefogadó családba került. Az örökbefogadási eljárások gyorsítása érdekében további módosítást is eszközöltek. A korábbi jogi szabályozás értelmében először két körben a vármegyében várakozó, örökbe fogadni szándékozók közül kerestek szülőt a szakemberek, ezt követte a két országos szint. Ezt egyszerűsítette le a tavaly elfogadott módosítás, mely szerint a két vármegyei szint kihagyásával rövidül az örökbefogadási eljárás és a vármegyei listák kihagyásával a területi egyenlőtlenségek is megszűnhetnek.

5. napirend: „Értsük mi is jól egymást” jogtudatossági kampány

Előadó: dr. Novák Krisztina jogvédelmi biztos, Integrált Jogvédelmi Szolgálat, Belügyminisztérium

Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat a Belügyminisztérium önálló szervezeti egységként működik és három területtel foglalkozik: betegjogok, ellátottjogi és gyermekjogi jogvédelem. 2024-en több mint 41 ezer megkeresés érkezett az Integrált Jogvédelmi Szolgálatához.

A jogvédelmi képviselők országos lefedettségben dolgoznak.

A gyerekjogi képviselő a gyermek jogvédelme érdekében ellátja a gyermekek gyermekvédelmi törvényben meghatározott jogainak védelme, segítség a gyermek jogainak megismertetésében, segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, részt vesz a gyermekjóléti szolgálat

esetmegbeszélésein, a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban, jogsértések esetén javaslatot tehet.

A gyermekjogi megkeresések 54 %-a egyéni jogsérelem, 43 % proaktív intézkedés, 2 % kötelező eljárás, 1 % a gyermekek nagyobb csoportját érintő intézkedések.

2023 novemberében a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósággal plakátkampányt indított az Integrált Jogvédelmi Szolgálat.

Az egészségügyi kommunikáció kiemelt fontossága miatt kezdődött el az „Értsük jól mi is egymást”, ennek keretében gyereknyelvre lefordításra került az egészségügyi törvény betegjogi része. Ez tízezer példányban eljuttatásra került a kórházakba. A fő cél az volt, hogy párbeszéd alakuljon ki a felek között.

A Gyere-K-Képbe roadshow keretében 12.500 állami gondoskodásban élő gyermeket sikerült megszólítani.

Családban élő gyermekek számára készültek a Joggal menő kártyák.

Dudits Luca (Háttér Társaság) az alábbi észrevételeket, kérdéseket teszi fel.

A jövőben hasznos lenne, ha előzetesen megkapnák a résztvevők az előadások anyagát.

A Háttér Társaság lmbtqi jogokkal foglalkozó szervezet. LMBTQI fiatalok esetében előfordul, hogy a szülő nem tudja, vagy nem fogadja el a gyermeke nemi identitását, ilyenkor az áldozatsegítő szolgáltatásokhoz nem tud a fiatal hozzáférni. Jó lenne jogi megoldást találni erre a helyzetre, az eseti gyám sajnos nem elegendő.

Az azonos nemű párok esetében fontos lenne a mostoha és nevelő szülőket is elismerni, ez nem lenne akadálya például a menekítésnek.

Olyan szülőket is be kellene vonni az örökbefogadásba, akik hajlandóak idősebb, fogyatékossgal élő vagy roma származású gyermekeket örökbe fogadni. A nemzetközi adatok azt mutatják, hogy erre pont az egyedül álló szülők vagy azonos nemű párok lennének hajlandóak.

Az egyedülálló szülők miniszteri engedélyhez kötött örökbefogadása egy felesleges bürokratikus akadály. Közérdekű adatkérés során kiderült, hogy a miniszter minden ilyen kérelmet eddig engedélyezett.

Az online zaklatás elleni védelemben a sérülékeny csoportokkal (például menekültek, vallási kisebbségek, lmtqi fiatalok) kiemelten kellene foglalkozni. A 2021-es gyermekvédelmi törvény tiltása nyomán a bullyinggal kapcsolatos oktatás nem engedélyezett civil szervezeteknek az iskolákban. A nyilvántartást még nem sikerült felállítani, igaz a jogszabály megszületett, de 4 év így is kimaradt.

Dr. Nyakas Levente (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság) elmondja, hogy egy későbbi munkacsoport ülésen a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szakembere szívesen bemutatja a Hatóság kiskorúak digitális térbeli védelme kapcsán végzett szerteágazó tevékenységét.

Kiss Gabriella pszichológus a kapcsolaton belüli erőszak tárgykörében nagyon pozitívnak tartja azt, hogy a krízisközpontban kerülés esetén tényleg figyelembe veszik a gyerek érdekét, de az áldozatok töredéke kerül csak krízisközpontba. A kapcsolaton belüli erőszakot elszenvedő gyerekeknél minden esetben szükség lenne egy kríziskezelő csoportra. A gyerekek gyakran kényszerláthatáson kell részt vennie és szintén sok gyermek kerül a bántalmazó szülőhöz.

Dr. Rác Dominika (Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány) megerősíti a Kiss Gabriella által elmondottakat.

Csalár Dorina (Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság) buzdítja a résztvevőket, hogy az online térben megvalósuló bűncselekmények esetén forduljanak a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósághoz az internethotline@internethotline.hu e-mail címen.

Dr. Répássy Róbert államtitkár megköszöni az észrevételeket és jelzi, hogy a kapcsolattartást érintő felvetésekben nehéz megoldást találni, mert a bírói döntések esetén a bírói függetlenség elve nem tesz lehetővé semmiféle beavatkozást. A bírót persze be lehetne vonni kerekasztal beszélgetésekbe, munkacsoportokba, ez korábban meg is történt.

Dr. Rác Dominika (Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány) hozzáteszi, hogy nemcsak bírói döntésekre gondolt, hanem a gyámhatósági gyakorlat sem egységes a kapcsolattartási ügyekben.

Dr. Répássy Róbert államtitkár elmondja, hogy a bírói döntéseket megalapozó bizonyítékokat is érdemes lenne felülvizsgálni.

Kiss Gabriella pszichológus javasolja a jelenlegi szakértői rendszer felülvizsgálatát.

Dr. Répássy Róbert államtitkár ismeri a problémát, de felhívja a figyelmet az időbeliségre, a gyermeknek az az érdeke, hogy minél előbb befejeződjön az eljárás. Hangsúlyozza, hogy az Igazságügyi Minisztérium csak az igazságügyi szakértői kereteket alakítja ki, a szakértők szakmai felkészültségét mindig az adott szakma tudja megállapítani.

Kiss Gabriella hozzáteszi, hogy amennyiben egy gyermekpszichológusból, családterapeutából, ügyvédből álló csapat folyamatában követné a gyermek fejlődését, akkor megbízhatóan lehetne vizsgálni a gyermeket és felmérni a kötődési mintázatait.

Dr. Répássy Róbert államtitkár köszöni az észrevételt és kéri, hogy írásban küldjék el neki a javaslatot.

Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár hangsúlyozza az örökbefogadás kapcsán, hogy a gyermeknek keresünk szülőt, nem a szülőnek gyermeket. Az egyedül álló szülők örökbefogadási lehetőségét fontos fenntartani a gyermek érdekében. Az említett csoportok örökbefogadási képességei árnyalt megközelítést igényelnek.

Dr. Répássy Róbert államtitkár elmondja, hogy az áldozatsegítés a legkirívóbb gyermekjogi sérelmek után segít az áldozatokon. Áldozat nemcsak a sértett, hanem a hozzátartozó is, márpedig a gyermekek sokszor áldozataivá válnak a kapcsolaton belüli erőszaknak, függetlenül attól, hogy ellene irányult-e a bűncselekmény vagy csak közvetve érintette.

Dudits Luca (Háttér Társaság) elfogadhatatlannak tartja, hogy a gyülekezési törvény módosításáról nem tárgyalt a Jogegyenlőségért Felelős Tematikus Munkacsoport, nem volt lehetőségük a véleményüket becsatornázni. Kéri továbbá a tájékoztatást arról, hogy a Rasszizmus és idegengyűlölet elleni stratégia elkészült-e, 2024 decembere óta nem kaptak róla hírt.

Dr. Répássy Róbert államtitkár hangsúlyozza, hogy az említett törvény végleges szövege egyéni országgyűlési képviselői módosító indítvánnyal készült el, ezért azt javasolja, hogy a törvényjavaslatot tárgyaló bizottságban lehetne felszólalni. Az nem sérti a gyülekezési jogot, hogy más alapvető jog vagy alkotmányos érték védelme miatt, a szükségesség és arányosság

figyelembevételével korlátoz az Országgyűlés egy másik alapvető jogot. A Rasszizmus és idegengyűlölet elleni nemzeti stratégia tárgyában feltett kérdés továbbításra kerül a Miniszterelnökség Civil és Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkárságának.

Egyéb kérdés, észrevétel hiányában dr. Répássy Róbert államtitkár megköszönte a részvételt és lezárta az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: dr. Tollas Orsolya vezető -kormányfőtanácsos

Jóváhagyta: dr. Répássy Róbert parlamenti államtitkár, EJMCS/TMCS elnök

és dr. Beneda Attila helyettes államtitkár TMCS elnök